

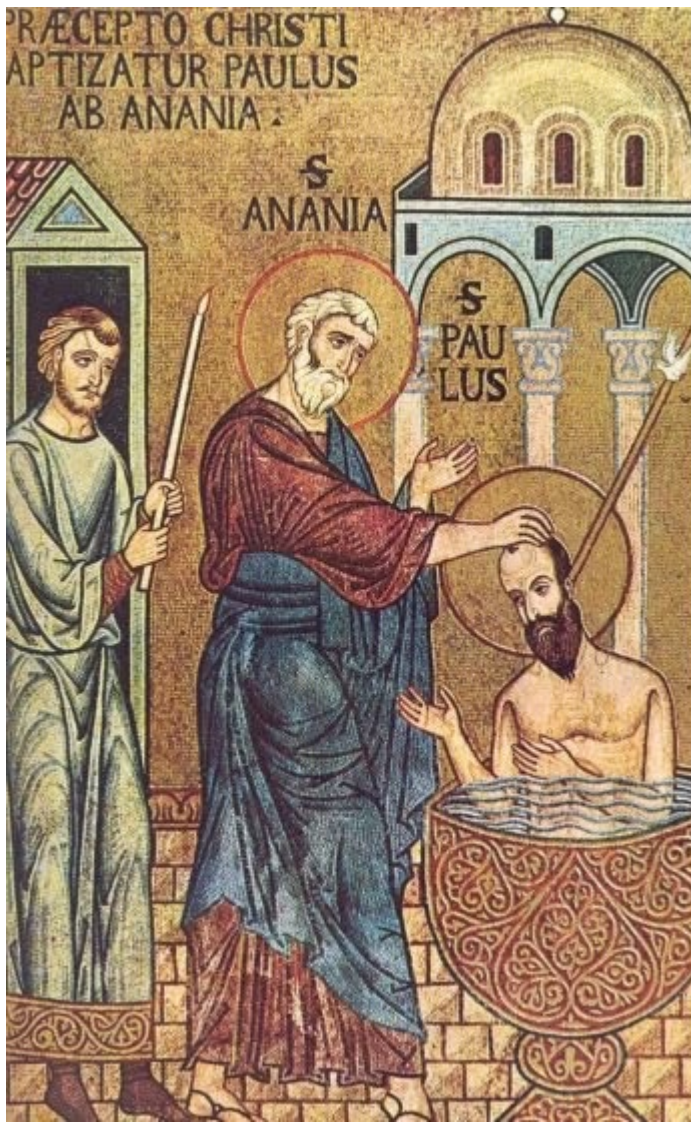
Πώς αποκαλούνται τα μέλη της Εκκλησίας στην Καινή Διαθήκη (Αθανάσιος Μουστάκης, Δρ Θεολογίας)

/ [Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=159732>]

Ο Ευαγγελιστής Λουκάς για να περιγράψει τη χριστιανική κοινότητα της Δαμασκού υιοθετεί την έκφραση «οι της οδού» (Πρ. 9:2). Η χρήση της έννοιας «οδός» για τους Ιουδαίους ήταν ιδιαίτερα οικεία και σαφής, καθώς είναι πολύ συνηθισμένη ήδη από την Παλαιά Διαθήκη. Δεκάδες φορές συσχετίζεται με τον Θεό, ως «οι οδοί Κυρίου» (Γεν. 18:19), ενώ σε άλλες περιπτώσεις αναφέρεται στις «οδούς των ασεβών» (Ιερ. 12:1), οι οποίες πρέπει να αποφεύγονται. Σχετική είναι η έκφραση «οδοί εθνών» (Ιερ. 10:2) που ο προφήτης Ιερεμίας ταυτίζει με την ασέβεια και την παραθεώρηση του Νόμου. Σε άλλο σημείο (Ιερ. 25:5) ο Θεός διά του στόματος του ίδιου προφήτη προτρέπει τους Ισραηλίτες να απομακρυνθούν από τις «πονηρές οδούς» και να επιστρέψουν στη γη που παραχώρησε στους πατέρες τους.

Στην Παλαιά Διαθήκη συναντούμε εκφράσεις που εντοπίσαμε και στην Καινή, όπως οδός «αληθείας» (Ψλμ. 118:30) και «δικαιοσύνης» (Παρ. 16:17). Παράλληλα εμφανίζονται και άλλες, όπως «οδοί αμώμων» (Ψλμ. 36:18), «οδοί ευθείαι» (Δαν. 3:27). Στην αρχή του 127ου Ψαλμού μακαρίζονται «οι πορευόμενοι εν ταίς οδοίς αυτού» με τρόπο που προσεγγίζει πολύ τη χρήση της έκφρασης στην Καινή Διαθήκη. Όπως οι μαθητές του Κυρίου χαρακτηρίζονται ως «οι της οδού» έτσι και όσοι τηρούν το θέλημα του Κυρίου, ακόμη και στην Παλαιά Διαθήκη, θεωρείται ότι πορεύονται την οδό Του. Με αυτή την προετοιμασία, ήδη από την προχριστιανική εποχή, δε θα ήταν παράδοξο για τους εξ Ιουδαίων πιστούς να αποδεχθούν εύκολα αυτόν τον χαρακτηρισμό, ο οποίος αν και συνδεόταν ευθέως με την Παλαιά Διαθήκη έδειχνε την υπακοή των μελών της Εκκλησίας στον Νόμο του Θεού, όπως αυτός διαμορφώθηκε από τη Σάρκωση και την Ανάσταση του Χριστού.

Αφήσαμε τελευταίο τον προσδιορισμό οι **«επικαλούμενοι το όνομα»** που

χρησιμοποιείται στις Πράξεις (Πρ. 9:14, 21), στην προς Ρωμαίους Επιστολή (Ρωμ. 10:12), στην Α΄ Κορινθίους (Α΄ Κορ. 1:2) και στη Β΄ προς Τιμόθεον (Β΄ Τιμ. 2:22), διότι φρονούμε ότι αποτελεί έναν συνδυετικό κρίκο ανάμεσα στους διαφόρους άλλους και σε αυτόν που τελικά επεκράτησε και καθιερώθηκε.

Όπως θα δούμε στη συνέχεια και στις τέσσερις περιπτώσεις που εμφανίζεται στην Καινή Διαθήκη το όνομα που επικαλούνται οι «επικαλούμενοι» είναι του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Η επίκληση αυτή αποκαλύπτει ότι, ήδη από τις πρώτες στιγμές της Εκκλησίας, οι πιστοί είχαν σαφή συνείδηση της διαφορετικότητάς τους από τη συναγωγή και ότι είχαν αποκοπεί από αυτή, καθώς εάν παρέμεναν μέλη της δεν θα ήταν δυνατό να επικαλούνται αυτόν που οι ηγέτες της συναγωγής θανάτωσαν ατιμωτικά. Αυτή η σαφής αντίθεση και αποκοπή τους από την Συναγωγή τους δημιούργησε πολλά προβλήματα και προκάλεσε το μένος των αρχών του ιουδαϊσμού, οι οποίες με διάφορους άμεσους και έμμεσους προσπάθησαν να αλλοιώσουν τη διδασκαλία της Εκκλησίας.

Όσο και αν σήμερα μας φαίνεται αυτονόητο, είναι ιδιαιτέρως σημαντικό ότι οι πιστοί δεν επικαλούνταν γενικώς και αορίστως κάποια θεία δύναμη αλλά τον κεχρισμένο και σαρκωμένο Υιό και Λόγο του Θεού, **Ιησού Χριστό**, ο οποίος με την έλευσή Του στον κόσμο και την είσοδό Του στην ιστορία μεταμόρφωσε τα δεδομένα της φθαρτής φύσεώς μας, αποκαθιστώντας την στο αρχαίο κάλλος της και οδηγώντας την στην αγιότητα και στη σωτηρία.

Η έκφραση αυτή αποτελεί την πρώτη ένδειξη για χρήση ενός ονόματος, εν προκειμένω του ονόματος του Χριστού, ως προσδιορισμού των πιστών και συνδέεται άμεσα με την κυριαρχία του Χριστού στη θεολογία της Εκκλησίας, στη διδασκαλία των Αποστόλων και στην καθημερινή λατρευτική πρακτική των πιστών. Ο Χριστός αποτελούσε τη ζωογόνο δύναμη, το κέντρο της διδασκαλίας της Εκκλησίας που μεταμόρφωσε τα πάντα και άλλαξε τη ροή της ιστορίας και την πορεία του κόσμου.

Η βεβαιότητα αυτή των πιστών (κάθε εποχής) διαπιστώνεται από τη συχνή χρήση του ονόματός του στη λατρεία και τη διδαχή, καθώς οι πρώτοι χριστιανοί, αλλά και εμείς σήμερα, επικαλούμαστε το όνομά Του σε κάθε στιγμή της ζωής μας, καλή η κακή, ιδιαιτέρως δε κατά την προσευχή και τη συμμετοχή μας στην κοινή λατρεία.

Από τις τέσσερις αυτές αναφορές δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε ποια ακριβώς μορφή του ονόματος χρησιμοποιούσαν, αλλά από τη γραμματεία την περιόδου και όπως υπονοείται από την τέταρτη αναφορά, πιθανότατα κυριαρχούσαν οι εκφράσεις «**κύριος**», «**Χριστός**», «**Ιησούς**» και συνδυασμοί τους, όπως γίνεται

και σήμερα.

[Συνεχίζεται]